

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 489

Valtuustoaloite lapsibudjetoinnin käyttööntamiseksi Tampereella - Keskustan valtuustoryhmä

TRE:6544/02.00.01/2021

Valmistelija / lisätiedot:
Jukka Männikkö

Valmistelijan yhteystiedot

Talousjohtaja Jukka Männikkö, puh. 050 576 7539, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Kaupunginlakimies Jouko Aarnio, puh. 040 514 4884, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Juha Yli-Rajala, Konsernijohtaja

Päätösehdotus

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Keskustan valtuustoryhmän valtuustoaloite ja siihen annettu lausunto merkitään tiedoksi.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa esitettyihin toimenpiteisiin.

Perustelut

Keskustan valtuustoryhmän valtuustoaloitteessa esitetään, että Tampereen kaupunki aloittaa valmistelun oman lapsibudjetoinnin mallin käyttööntamiseksi ja, että kaupunki on mukana vaikuttamassa siihen, että lapsibudjetointi otetaan käyttöön myös tulevilla Pirkanmaan hyvinvointialueella.

Tampereella lapsivaikutusten arviointi on osa laajempaa vaikutusten ennakoarviointia ja valmistelijoilla on saatavilla ohjeet arvioinnin tekemiseksi. Vaikutusten ennakoarviointia on tehty systemaattisesti vuodesta 2015. Vuonna 2021 lasten ja nuorten palveluissa vaikutusten ennakoarvioinnit toteutettiin seuraavissa palveluissa: nuorisovastaanoton tilat ja ikäraajat, perhekeskustoimintamalli, korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuoltopalvelujen siirtyminen Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö YTHS:lle (muutoksen arviointi palveluiden kokonaisuuden, asiakasmäärien ja laadun näkökulmasta), sosiaali- ja terveystalvveluiden aukioloaikojen laajentaminen, Nuoret SIB -hankkeen (Social Impact Bond) riskien arviointi, Pirkanmaan omais- ja perhehoidon sekä henkilökohtaisen avun keskuksen toiminta ja vaikeavammaisten henkilökohtaisen avun

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

kilpailutus, päihde- ja mielenterveyspalveluiden integraatio (arviointinäkökulmat määritelty aiemmin), joukkoliikenteen lippuhinnoittelu ratikan osalta (lapsivaikutusten arviointi), omaishoidon tuen maakunnallisen kokonaisuuden kehittäminen sekä vuosiluokkiin sitomaton esiopetus (pilotin kokemuksista tehty arviointi).

Vuonna 2022 sosiaali- ja terveyspalveluissa on sovittu lapsiin ja nuoriin liittyen ennakoarvioinnin tekemisestä nuorten terapiatakuun käyttöönotossa, liikkuvan sosiaalityön aloittamisesta ja puistoruokailusta.

Tampereen kaupunginhallituksen päätöksellä Tampere on mukana UNICEF Lapsiystävällinen kunta -mallin kehittämistyössä. Kehittämistyössä on viisi tavoitetta, joista erityisesti yhden tavoitteen kautta edistetään lapsibudjetointia. Lapsivaikutusten arviointia talousarviopäätöksissä toteutetaan osana tätä kehittämistyötä. Tampereella otetaan käyttöön selkeät yhteiset käytännöt lapsivaikutusten arvioinnin käyttöönottoon toteuttamiseksi osana päätöksentekoa.

Valtiovarainministeriö asetti keväällä 2022 selvityshenkilöt selvittämään kuntien ja tulevien hyvinvointialueiden lapsibudjetointia sekä toteumatietojen seurantaa ja raportointia. Selvityksessä tuli molempien asiakokonaisuuksien osalta tarkastella nykytilaa ja sen mahdollisia kehittämistarpeita sekä tuottaa toteutusmallivaihtoehtoja huomioiden sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen vaikutukset toimintaympäristöön.

Lapsibudjetoinnin ja lapsivaikutusten arvioinnin yhteisellä analyysillä voidaan arvioida, onko resursointi riittävää suhteessa tarpeisiin ja kohdistuvatko varat sellaisiin toimiin, jotka vähentävät myöhempien, kalliimpien palveluiden tarvetta. Kokonaiskuvan avulla saadaan tietoa, miten rahankäyttö edistää lasten ja nuorten hyvinvointia sekä heidän oikeuksiensa toteutumista.

Selvityshenkilöt ehdottavat kuntiin ja hyvinvointialueille yhteistä liikennevaloluokitteluun perustuvaa lapsibudjetoinnin mallia. He suosittelevat, että lapsibudjetointi aloitetaan pilotoinnilla, joka kohdistuisi ensimmäisessä vaiheessa tilinpäätöstietoihin. Mahdollisten pilottien aikataulu on syytä miettiä tarkkaan, jotta kunnat ja hyvinvointialueet pääsevät pilotoimaan mahdollisimman valmista lapsibudjetoinnin mallia.

Selvityshenkilöt ehdottavat, että joka hyvinvointialueelle perustetaan yhteistyöryhmä, jossa on sekä alueen että kuntien edustajia. Ryhmien tehtävänä olisi hyvinvointialueen ja sen kuntien yhteisten hyvinvointitavoitteiden ja -indikaattoreiden valmistelu, talous- ja toimintatietojen yhteensovittaminen sekä yhteisen toimintaympäristöanalyysin valmisteleminen hyvinvointikertomuksiin ja talousarvioesityksiin tunnistettujen ilmiöiden pohjalta.

Hyvinvointierojen kaventaminen ja yhdenvertaisten palvelujen toteuttaminen lasten ja nuorten palveluissa edellyttää sosiaalisesti kestävään kehitykseen pyrkivää toimintaa, monipuolista ja ajassa

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

muuttuvaa palvelujärjestelmää sekä oikein kohdistettua vaikuttavaa toimintaa hyvinvointialueen ja kunnan yhteistyönä.

Koska kuntien ja hyvinvointialueiden valmiudet lapsibudjetointiin vaihtelevat, on jatkovalmistelun kannalta perusteltua odottaa tarkempia ja yhtenäisiä valtakunnallisia ohjeita ja linjauksia ennen kuin ryhdytään laajemmin valmistelemaan tärkeän lapsibudjetoinnin käyttöönottoa yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Näin voidaan välttää päällekkäinen ja kaksinkertainen työ.

Tiedoksi

Keskustan valtuustoryhmä, Jukka Männikkö, Vesa-Matti Kangas, Leena Viitasaari

Liitteet

1 Valtuustoaloite - Keskustan valtuustoryhmä

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Muutoksenhakukielto

§489

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

-vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)

-virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)

-etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)